

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

*Nina
Cassian*

versuri

**Ediție alcătuită și prefățată
de Florea Firan**

Scrisul Românesc
Fundatația – Editura

Cuprins

<i>Nina Cassian, o poetă prodigioasă,</i>	
de Florea Firan / 5	
Cum a ars vestitul Castel Nevermore / 21	
Controverse / 22	
În anul secetos / 23	
Halucinație intenționată / 25	
Muntele cu dragoste / 26	
Ritm de continuat / 27	
Freudism / 29	
Culoarul din mâncă / 30	
Tumefiere / 31	
Vremea culorilor / 32	
Epitaf / 33	
Îndrăgostiții cei lași / 34	
Tristeți de primăvară / 36	
Peisaj / 38	
Patima / 39	
Post festum / 40	
Dorul / 41	
Spaima / 42	
Unor critici / 43	
Rezolv uneori ecuații / 44	
Cei ce devoră / 46	

- Femei privindu-și tovarășii / 47
Nufărul / 48
Prânzul pe iarba / 49
Dialogul vântului cu marea / 50
Iubirii / 51
Zburau / 52
Plimbări / 53
Portocala / 55
Pubertate / 56
Autoportret / 57
Platonism / 58
Voiam să rămân în septembrie / 59
Orgoliu / 60
Jocul cu lumina / 61
Fiica lunii / 62
Când se lasă seara / 63
Ce i-am spus veveriței / 65
Ispita / 66
Cearta cu haosul / 67
Ardens / 68
Finalul stagiuunii / 69
Post meridian / 70
Schilozii / 74
Fabulă / 75
Omida / 76
Reprezentare extraordinară / 77

August prostul / 78
Farsă / 80
O întâmplare / 81
Răgazul / 82
Mă taie în două / 84
Exorcism / 85
Tot îndulcind / 87
Viața de dincolo / 88
Ușile / 89
Vrajă-n vrajă / 90
Ora de joc / 91
Scrisoare / 92
Dispută în eternitate / 93
Sonet (în limba spargă) / 94
Bântuind / 95
Silabisind / 96
Sfântul duh albină / 97
Respectați-mă / 98
Poetului Stephane Roll / 99
Exerciții de stil / 101
a) Constant cu alternanțe / 101
b) Strigături (în limba spargă) / 102
f) Rondel (în limba spargă) / 103
Golul / 104
Sudoarea nopții / 105
Ilustrații foto / 106

versuri

Din volumul *La scara 1/1* (1947)

Cum a ars vestitul Castel Nevermore

Când s-au aprins luminile, nimeni n-a observat.
„E-ngrazitor cât de bine văd”, grăi bătrâna mătușă.
Printre tacâmuri și strămoși, singur necontaminat,
Valetul orb paralizase lângă ușă.

În becuri se mistuia o gală amenințătoare.
Oaspeții au invocat iute un pretext și-au fugit.
Au rămas în cuier patru bastoane, o pălărie tare
Și-un câine cenușiu dintr-un tărâm inedit.

Revelația se picta pe pereti și lucra ca mercurul.
O inimă electrică duduia sub pardosea.
Bătrâna mătușă sfâșiase-n cădere velurul
Și castelul, văzut în zare, ardea, ardea...

Controverse

Am scris un poem oblic,
O caligramă.
Cineva spunea: e o direcție
Rezolvată dincolo de ramă

Unul râdea: e o mătură,
Vă jur că-i o mătură și atât!
Altul plânghea: pomul, pomul,
Cu portocale la gât!

Nu se găsea niciun semn.
Atunci Marele Plastic
A dezumflat lumea de gumilastic
Și a clădit-o din lemn.

În anul secetos

Groaza cu ochii de apă
S-a deghizat într-o fată
Cine o vede o dată
De sărutare nu scapă

Muma cu șapte feciori
Nu-i lasă seara pe drum
Groaza cu ochi mâncători
Trece și fluieră fum

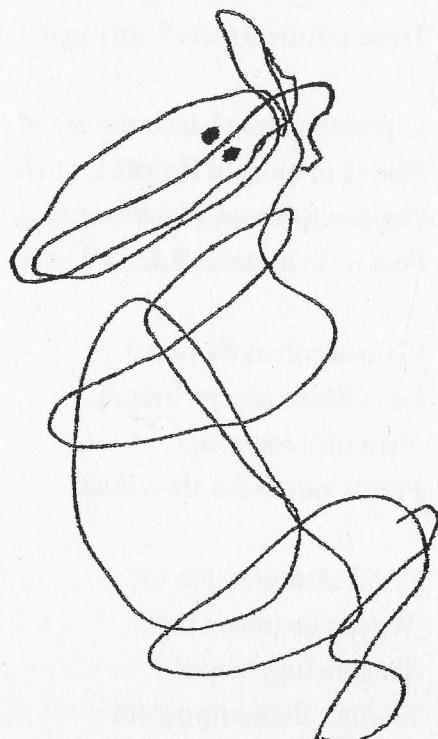
Laptele scade-n hârdău
Pâinea în mâini e fărâmă
Cel mai sălbatec flăcău
Poarta de lemn o dărâmă

Colo-n culcuș de urzici
Şade Frumoasa pe brânci
Nara nu-i roșie nici
Precât sunt ochii de-adânci

Când sărutarea-i în toi
Toaca pornește a bate
Sâangele fuge-napoi
Frânte călcii-e-mpușcate

Haite de frunze îi latră
Vântul – pieziș – să-i despartă
Crunt pârjolită în vatră
Pasărea inimii moartă.

Muma bocește-n urcior
Zece cu zece cât fac?
Cel mai nevârstnic fecior
S-a spânzurat de copac

Halucinație intenționată

Spuneți-mi când, spuneți-mi când
O să ne scoatem ochii din pantofi?
Ne-au intrat pe când manifestam cântând
Ca niște pietre ude, ca niște cartofi.

Ochii sunt ai morților foarte tineri
Și circulă sub asfalt ca niște ganglioni.
Am mai găsit vreo doi într-o vineri
Și i-am ascuns în buzunarul de la pantaloni.

Ochii – dacă nu-i descoperim la vreme –
Lunecă iremediabil spre fundul pământului.
În drum, scot uneori o fântână cu blesteme
Pe la răscruci de drumuri, sub furculița vântului.

Călcăm în fiecare zi pe mormane de pupile,
Pe sticlă fragedă, pe apă gelatinoasă.
Niciodată n-au alergat pe maidane atâtea bile!
Niciodată parada n-a fost mai frumoasă!

Și am strivit sub călcâi un ochi ca o icră mare
Care-a mirosit până la ultimul rând.
S-a făcut ziuă... Până la ferestre au crescut trotuare...
Spuneți-mi când, spuneți-mi când?

Muntele cu dragoste

Ce zgomot făceau pasărea și ploaia!
În geam, în mâini, cerul mare spărgea!
Am supt covorul, rufelete și ce mai rămânea –
Noi amândoi umpleam toată odaia.

Noi amândoi. Era vânt. Nu era.
(Cine ține minte? Cine vrea să mintă?)
Strâns ne-am ținut ca un om în oglindă,
Unul în abruptul frig al altuia.

Mai plouă și acum – auzi? – în grup de munți.
(Brazi de apă neagră, coifuri de burgunzi).
Pasărea asurzitoare, ciocul de tablă
Crestează pe stâncă fosila ei slabă.

Unde suntem acum? În gaura frunții?
Fără noi doi, înnebunesc munții!

Ritm de continuat

Noaptea nu a fost de vină
S-a-ntâmplat că s-a-ntâmplat
Fire oarbe de lumină
Au suit încălecat.

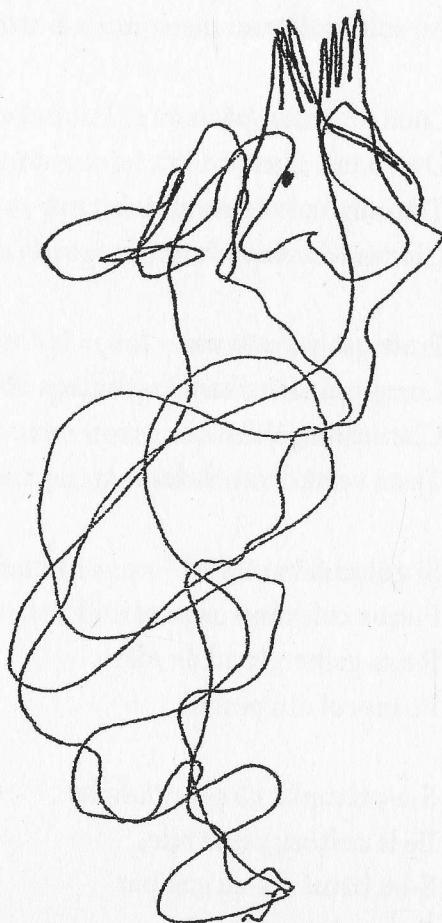
Lucii plase sanguine
Desenând Electric-Cer
Tremură în voi și-n mine
Ciorna Marelui Mister

Peste cat și peste vis
Lungi persoane somnambule
Clatină lângă abis
Teste verzi de libelule.

Și gunoiul în căldări
Fierbe colorând cu pete
Roșu-galben fund de mări
Pe înebul din perete.

S-a-ntâmplat că s-a-ntâmplat
Pe la colțuri, pieze rele,
S-au bătut și s-au scuipat
Pentru inima din ele.

Ochiul sfântului la geamuri
Plângere palid căci în curte
Bat pe burta lor tam-tamuri
Mâțele cu labe scurte.

Freudism

Am visat azi-noapte sub pleoapele verzi
Somnul de stofă al unui insătersit.

Arbori nătângi, plini de fructe și frunze,
Înlocuiau arborii cu inimi neunse.

Și era lumină, și era lumină
Ca-ntr-un pahar cu ceai în care-a explodat o albină.

Hei, ziceam. Și mai mult n-am grăbit,
Purtam în frunte un ochi liniștit.

Dar astupam fereastra să nu se audă
Cât îmi e de ciudă, cât îmi e de ciudă...

Culoarul din mâneacă

Îmi trebuie un loc foarte, foarte ascuns.
Durerea nu se poartă la frunte, la revere.
Poate-o grădină strâmtă cât două echere,
C-un lăutar lemnos, de patru ani neuns.

Nu trebuie să vezi cum cad frumos de sus.
M-acopăr. Nu-i nimeni alături.
O voce de ac, umblătoare prin pături,
Îmi coase harnic zgometu-n auz.

E gata capul meu de mâine dimineață
(Cel pentru clătinat și purtat sub umbrele)?
O pereche de mâini cu mânușa pe ele
Așteaptă, în sertar, să-i umble peste față.

Nu vezi că trupul meu nu mai iese de-aici?
Sosiile-n ștafeta vor bate bulevardă,
Aceiași ochi, aceleași gene sparte
Cu spori prăfoși ca-n tufe de ferigi.

Cel pentru care am murit va râde.
Prea multe fete somnoroase-n joc.
Aceea-i! Ba aceasta-i!
Îmi trebuie un loc
Foarte ascuns, cât sufletul urât e.

Tumefiere

Eu am știut că timpul o să treacă.
Eu am știut.
Februarie e cel mai scurt
și-mi rămâne plânsul afară din teacă.

Tare curge, curge...
Faima mea întâmplătoare
își face cruce
cu două picioare.

Pentru ca umilința jocului
să-mi fie lăsată,
m-am deplasat la fața locului;
fața locului era umflată.